

Mäntän lukion suunnitelma kurinpitotoimien käyttämisestä ja niihin liittyvistä menettelyistä

Lukiolain (714/2018) 40 §:n 1 momentin ja (1217/2020) 7 momentin mukaan opiskelijalla on oikeus turvalliseen opiskeluympäristöön ja koulumatkaan. Koulutuksen järjestäjän tulee suojata opiskelijaa kiusaamiselta, väkivallalta ja häirinnältä. Lukiolain 30 §:n 2 momentin mukaan opiskelijan on käytännöllisesti muuta kiusaamatta ja vältettävä toimintaa, joka voi vaarantaa muiden opiskelijoiden, oppilaitosyhteisön tai opiskeluympäristön turvallisuutta tai terveyttä. Lukioyhteisön yhteistyö ja erilaiset pedagogiset ratkaisut luovat edellytyksiä hyvän työrauhan rakentumiselle. Lukiokoulutuksen järjestäjällä on oikeus käyttää myös lukiolain mukaisia kurinpitotoimia.

Lukiolain 40 §:n 3 momentin mukaan koulutuksen järjestäjän tulee paikallisen opetussuunnitelman yhteydessä laatia ja ohjeistaa suunnitelma kurinpitotoimien käyttämisestä ja niihin liittyvistä menettelytavoista.

Menettelytavat rike- ja häiriötilanteissa, asioiden selvittämisvastuut, työnjako sekä kuulemis- ja kirjaamismenettelyt

Kurinpito lukiolaissa (Lukiolaki 42§)

Opiskelijaa, joka rikkoo järjestystä, harjoittaa opinnoissaan vilppiä tai käyttäytyy muuten epäasiallisesti, voidaan kurinpidollisesti rangaista. Kurinpitovastuuta ovat kirjallinen varoitus ja opiskelijan erottaminen oppilaitoksesta enintään yhdeksi vuodeksi.

Opiskelijalle, joka häiritsee opetusta tai muuten rikkoo järjestystä taikka menettelee vilpillisesti, voidaan antaa kirjallinen varoitus. Jos rikkomus on vakava tai jos opiskelija jatkaa edellä tarkoitettua epäasiallista käyttäytymistä kirjallisen varoituksen saatuaan, hänet voidaan erottaa oppilaitoksesta määräajaksi, enintään yhdeksi vuodeksi.

Opetusta häiritsevä opiskelija voidaan määrätä poistumaan jäljellä olevan oppitunnin ajaksi luokkahuoneesta tai muusta tilasta, jossa opetusta annetaan, taikka oppilaitoksen järjestämästä tilaisuudesta.

Opiskelijan osallistuminen opetukseen voidaan evätä enintään kolmen työpäivän ajaksi, jos on olemassa vaara, että toisen opiskelijan tai oppilaitoksessa tai muussa opetustilassa työskentelevän henkilön turvallisuus kärsii opiskelijan väkivaltaisen tai uhkaavan käyttäytymisen vuoksi taikka opetus tai siihen liittyvä toiminta vaikeutuu kohtuuttomasti opiskelijan häiritsevän käyttäytymisen vuoksi.

Jos opiskelija on tutkimuksen alaisena rikoksesta, häneltä voidaan tutkimuksen ajaksi pidättää oikeus opiskeluun, jos se opiskelijan tekemäksi epäiltyyn rikokseen tai siihen liittyviin seikkoihin nähden on perusteltua.

Toimiminen eri tilanteissa, joissa tarvitaan kurinpitomenettelyitä:

Plagiointi opintojen suorittamisessa

On kiellettyä jäljentää toisen tekemiä tekstejä tai muita aineistoja. Se, joka esittää omissa nimissään toisen tekemää, syyllistyy plagiointiin. Plagiointia on lyhyidenkin tekstikatkelmien varastaminen toiselta. Saat kyllä käyttää toisilta saatuja tietoja, mutta sinun on muokattava niistä oma tuotoksesi. Se on tietysti työläämpää, mutta oppimisen kannalta tuloksellisempaa. Kun muokkaat tekstiä, se jäsenyy samalla omien aivojesi tietovarantoon. Plagioinnin välttäminen on siis oppijan omakin etu. Ennen kaikkea se sisältyy reiluun peliin, jota tutkivassa työssä on noudatettava.

Muunlaista vilppiä on esimerkiksi työn tekeminen rehellisen näköiseksi, vaikka lähteet olisi keksitty tyhjästä, tai lähteen sisällön vääristeleminen. Lähde on kunnioitettava niin, että sen tekijä voi hyväksyä esittämäsi tiedot.

Plagioinnista rangaistaan koulussamme seuraavasti:

- Yhdestä rikkeestä seuraa kyseisen tehtävän hylkääminen.
- Jos rike on toistuva, hylätään koko kurssi.
- Jos plagiointia on useassa oppiaineessa, seuraa rehtorin puhuttelu.

Oppituntia häiritsevän opiskelijan määrääminen poistumaan jäljellä olevan oppitunnin ajaksi

Määräyksen voi antaa oppituntia tai muuta opetustilaisuutta pitävä opettaja. Jos kyse on oppilaitoksen muusta tilaisuudesta niin määräyksen poistumiseen antaa opettaja tai rehtori. Asia kirjataan opiskelijan tietoihin opiskelijarekisteriin ja alaikäisen opiskelijan kohdalla asiasta ilmoitetaan huoltajalle.

Jos opiskelija ei nouda suullista poistumismääräystä niin opettajalla ja rehtorilla on yksin tai yhdessä oikeus poistaa vastarintaa tekevä opiskelija käyttäen sellaisia välttämättömiä voimakeinoja, jotka ovat puolustettavia hänen ikänsä sekä tilanteen vakavuus ja kokonaisarviointi huomioon ottaen. Tällainen tapahtuma ilmoitetaan aina rehtorille ja voimakeinojen käyttöön turvautuneen opettajan tai rehtorin tulee antaa kirjallinen selvitys tapahtuneesta opetuksen järjestäjälle. Voimankäyttövälineitä ei saa käyttää.

Päihteiden hallussapito ja käyttäminen sekä niiden vaikutuksenalaisena esiintyminen

Alkoholituotteiden ja huumaavien aineiden käyttö ja hallussapito sekä niiden vaikutuksen alaisena esiintyminen on koulun alueella ja koulun tapahtumissa kielletty ja johtaa aina vähintään kirjalliseen varoitukseen.

Epäily tai tieto, että opiskelijalla on hallussaan laissa kielletty tai vaarallinen esine tai aine

Oppilaitokseen ei saa tuoda eikä työpäivän aikana pitää hallussa sellaista esinettä tai ainetta, jonka hallussapito on muussa laissa kielletty tai jolla voidaan vaarantaa omaa tai toisen turvallisuutta taikka joka erityisesti soveltuu omaisuuden vahingoittamiseen, ja jonka hallussapidolle ei ole hyväksyttävää syytä.

Rehtorilla ja opettajalla on yhdessä tai erikseen oikeus työpäivän aikana ottaa haltuun opiskelijalta lukiolain 40 §:n 2 momentissa tarkoitettu kielletty esine tai aine. Aina ensiksi opiskelijalta pyydetään esineen tai aineen luovutusta. Jos opiskelija ei suostu pyyntöön niin rehtorilla ja/tai opettajalla on oikeus ottaa se pois.

Jos opiskelija koettaa vastarintaa tekemällä välttää opiskelijan omaa tai muiden turvallisuutta vaarantavaa esineen tai aineen haltuun ottamisen, rehtorilla tai opettajalla on oikeus käyttää sellaisia esineen tai aineen haltuun ottamiseksi välttämättömiä voimakeinoja, joita voidaan pitää puolustettavina opiskelijan ikä ja tilanteen uhkaavuus tai vastarinnan vakavuus sekä tilanteen kokonaisarviointi huomioon ottaen. Ei saa käyttää voimankäyttövälineitä. Voimakeinojen käyttöön turvautuneen opettajan tai rehtorin tulee antaa kirjallinen selvitys tapahtuneesta koulutuksen järjestäjälle.

Jos on ilmeistä, että opiskelijalla on hallussaan sellainen kielletty esine tai aine, jolla voidaan vaarantaa omaa tai toisen turvallisuutta ja hän pyynnöstä huolimatta kieltäytyy niitä luovuttamasta tai ei luotettavasti osoita, ettei hänen hallussaan niitä ole, opettajalla tai rehtorilla on oikeus tarkastaa opiskelijan mukana olevat tavarat, hänen hallinnassaan olevat oppilaitoksen säilytystilat ja päällisin puolin hänen vaatteensa. Opiskelijalle ilmoitettava ennen tarkastusta tarkastuksen syy. Tarkastajan oltava opiskelijan kanssa samaa sukupuolta ja lisäksi läsnä oltava toinen täysi-ikäinen oppilaitoksen henkilökuntaan kuuluva, joka opiskelijan pyynnöstä on hänen valitsemansa, jos tämä on saapuvilla. Tästä voidaan kuitenkin poiketa, jos se on asian kiireellinen luonne huomioon ottaen turvallisuuden kannalta ehdottoman välttämätöntä.

Haltuun otetun esineen/aineen palauttaminen tehdään mahdollisimman pian, viimeistään työpäivän jälkeen opiskelijalle, alaikäisen huoltajalle tai muulle lailliselle edustajalle tai poliisille, jos näillä ei lain mukaan ole oikeutta pitää niitä hallussaan. Huumausaineet, ampuma-aseet, aseiden osat, patruunat, ammuksiset ja kaasusumuttimet sekä räjähteet tulee luovuttaa poliisille välittömästi. Ennen luovuttamista esine tai aine tulee säilyttää huolellisesti. Jos huoltaja ei 3 kk:n kuluessa nouda esinettä tai ainetta, se voidaan todisteellisesti hävittää. Suositeltavaa on, että vielä ennen hävittämistä muistutetaan noutovelvollisuudesta ja hävittämisestä tietynä päivänä, ellei sitä noudeta.

Esineen tai aineen haltuunotto, kuten myös mahdollinen asiaan liittyvä tarkastus ja myös esineiden ja aineiden hävittäminen ja luovuttaminen tulee kirjata. Kaikista tähän kohtaan liittyvistä toimenpiteistä on ilmoitettava alaikäisen opiskelijan huoltajille mahdollisimman pian. Tarvittaessa otetaan yhteyttä myös lastensuojeluviranomaisiin.

Menettelytavat kurinpitotilanteissa ja -rangaistuksissa:

Kirjallinen varoitus: Rehtori päättää kirjallisen varoituksen antamisesta. Kirjallisessa varoituksessa teko tai laiminlyönti on yksilöitävä. Ennen kirjallisen varoituksen antamista opiskelijaa on kuultava, kaikki muu tarpeellinen selvitys hankittava. Myös kuulemistilaisuus kirjataan opiskelijahallintojärjestelmään. Alaikäisen opiskelijan kohdalla myös huoltajalle on varattava tilaisuus tulla kuulluksi ennen päätöksen antamista. Rehtori tekee kirjallisen päätöksen varoituksen antamisesta, joka annetaan tiedoksi myös huoltajalle, mikäli kyseessä on alaikäinen opiskelija. Päätöksessä on oltava valitusosoite, sillä kirjallisesta varoituksesta on valitusoikeus hallinto-oikeuteen 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Enintään 3 päivän opetuksesta epäminen: Rehtori päättää enintään 3 päivän opetuksesta epämisestä kirjallisesti. Ennen päätöksen tekemistä on yksilöitävä tähän toimenpiteeseen johtava teko tai laiminlyönti taikka epäilty rikos tai siihen liittyvä seikka, kuultava opiskelijaa ja hankittava muu tarpeellinen selvitys. Ennen rangaistuksen antamista on opiskelijan huoltajalle varattava tilaisuus tulla kuulluksi. Päätöksestä on ilmoitettava opiskelijan huoltajalle ja opetuksen epämisestä tarvittaessa oppilaitoksen sijaintikunnan sosiaalihuollon toimeenpanoon kuuluvia tehtäviä hoitavalle viranomaiselle.

Määräaikainen enintään vuoden mittainen opiskelijan erottaminen lukiosta: Monijäseninen toimielin (hallintosäännön mukaan sivistyslautakunta) tekee tämän päätöksen. Ennen päätöksen tekemistä on yksilöitävä tähän toimenpiteeseen johtava teko tai laiminlyönti taikka epäilty rikos tai siihen liittyvä seikka, kuultava opiskelijaa ja hankittava muu tarpeellinen selvitys. Ennen kurinpitorangeistuksen antamista on myös opiskelijan huoltajalle varattava tilaisuus tulla kuulluksi.

Päätöksestä on ilmoitettava opiskelijan huoltajalle ja opetuksen epäämisestä tarvittaessa oppilaitoksen sijaintikunnan sosiaalihuollon toimeenpanoon kuuluvia tehtäviä hoitavalle viranomaiselle. Päätöksessä on oltava valitusosoite, sillä tästä on valitusoikeus hallinto-oikeuteen 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Sinä aikana, jolloin opiskelijaa vastaan on vireillä syyte yleisessä tuomioistuimessa, ei häntä vastaan samasta syystä saa aloittaa tai jatkaa kurinpitomenettelyä. Jos tuomioistuin on vapauttanut opiskelijan syytteestä, ei kurinpitomenettelyä saa aloittaa tai jatkaa samasta syystä muutoin kuin sellaisen menettelyn perusteella, jota ei ole katsottava rikokseksi, mutta josta voidaan rangaista kurinpidollisesti. Jos tuomioistuin on tuominnut opiskelijan rangaistukseen, ei hänelle samasta syystä määrätä kurinpitorangeistusta.

Ylioppilaskokeen, tutkintokerran tai tutkintokertojen hylkääminen

Rehtori vastaa vilpillistä menettelyä ja järjestyksen rikkomista koskevan asian riittävästä ja asianmukaisesta selvittämisestä. Lautakunta neuvoo tarvittaessa kysymyksissä, jotka koskevat vilpillisen menettelyn ja järjestyksen rikkomisen selvittämistä. Ennen seuraamuksen määräämistä kokelaalle on ilmoitettava, mistä teosta häntä epäillään ja miten asian käsittely etenee, häntä on kuultava todistajan läsnä ollessa ja asiasta on hankittava muu tarpeellinen selvitys (L 502/2019, 15 §).

Rehtorin on syytä kiinnittää riittävästi huomiota epäillyn vilppitapauksen tutkintaan. Kokelaiden ja valvojen kuuleminen tulee järjestää asianmukaisesti todistajan läsnä ollessa. Kuulemistilaisuudesta on pidettävä pöytäkirjaa, jonka kaikki läsnä olevat allekirjoittavat välittömästi tilaisuuden päättyessä. Päätöksen seuraamuksen määräämisestä tekee lukion rehtori. Päätöksen siitä, että kokelas menettää oikeutensa osallistua meneillään olevaa tutkintokertaa seuraavan tutkintokerran kokeisiin, tekee kuitenkin koulutuksen järjestäjän monijäseninen toimielin. (L 502/2019, 15 § 4 mom.)

Rehtorin tai monijäsenisen toimielimen päätös seuraamuksen määräämisestä on annettava kirjallisesti tiedoksi kokelaalle, jota se koskee (hallintolaki 434/2003, 43 §).

Henkilökunnan perehdyttäminen ja osaamisen varmistaminen kurinpidollisten toimivaltuuksien käyttämisessä

Henkilökunnan osaamisen varmistaminen kurinpidollisten toimivaltuuksien käyttämisessä hoidetaan lukuvuosittaisella tiedottamisella asiasta ja tarvittavalla koulutuksella.

Suunnitelmasta, järjestyssäännöistä ja laissa säädetyistä kurinpitokeinoista tiedottaminen eri tahoille

Opiskelijoille tiedotetaan laissa säädetyistä kurinpitokeinoista lukiossa, tästä suunnitelmasta ja lukion järjestyssäännöistä lukuvuoden alkaessa. Myös huoltajille asiasta kerrotaan lukuvuoden ensimmäisessä kotiväenillassa. Lisäksi tämä suunnitelma ja järjestyssäännöt ovat kaikkien nähtävillä Mäntän lukion Pedanet-sivuilla.

Yhteistyö eri viranomaistahojen ja huoltajien kanssa

Mäntän lukion yhteisöllisen opiskeluhoitoryhmän vuosittaiseen suunnitelmaan kuuluu yhteistyö eri viranomaistahojen ja huoltajien kanssa. Tämän suunnitelman asiat otetaan esille rehtorin ja opiskeluhoollon henkilöstön toimesta näissä kokoontumisissa soveltuvin osin ja aina tarvittaessa asianomaisten viranomaistahojen kanssa. Huoltajien kanssa pyritään aktiiviseen vuorovaikutukseen ja kurinpidollisissa asioissa otetaan toiminnan suunnittelussa huoltajilta saatu palaute huomioon.

Menettelytavat suunnitelman seurantaan sekä sen toteutumisen ja vaikuttavuuden arviointia varten

Suunnitelma kurinpitotoimen käyttämisestä ja niihin liittyvistä menettelytavoista sisältyy Mäntän lukion opetussuunnitelmaan ja sen toteutumista ja vaikuttavuutta arvioidaan osana opetussuunnitelman arviointia.

Suunnitelman päivittäminen, toteutumisen seuranta, seurantaan liittyvä kirjaaminen ja arviointi

Suunnitelma tarkastetaan ja tarvittaessa päivitetään vuosittain kouluissa ennen syyslukukauden alkua, sen toteutumista seurataan ja arvioidaan vuosittain yhteisöllisessä oppilashuoltoryhmässä. Koulu kirjaa ilmenneet kiusaamis-, väkivalta- ja häirintätapaukset, ja toteuttaa lukuvuosittain oppilaille kyselyn, jossa seuraa näiden ilmiöiden kehittymistä.

Suunnitelma on päivitetty: pvm

Suunnitelma on käyty läpi koulun henkilöstön kanssa: pvm

Suunnitelma on tiedotettu oppilaille ja huoltajille: pvm